

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

**ВІСНИК
ЧЕРКАСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія
ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Виходить 18 разів на рік
Заснований у березні 1997 року

№ 10. 2016

Черкаси – 2016

Засновник, редакція, видавець і виготовлювач –
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 21391-11191Р від 25.06.2015

Матеріали "Вісника" присвячені актуальним проблемам соціально-педагогічної роботи, професійної підготовки спеціалістів соціальної сфери. У публікаціях досліджуються аспекти соціально-педагогічної роботи з різними категоріями населення, зокрема: соціально-педагогічна робота з сім'ями, дітьми та молоддю, людьми похилого віку, підлітками, схильними до адиктивної поведінки; спрямованої на виявлення та розвиток обдарованості дитини; взаємодію фахівців з дитячими, молодіжними та громадськими організаціями; формування професіоналізму спеціалістів соціальної сфери, аналізується міжнародний і вітчизняний досвід соціально-педагогічної діяльності.

Наукові статті збірника рекомендовані викладачам вищої школи, аспірантам, студентам, соціальним працівникам, а також усім, хто цікавиться соціально-педагогічною проблематикою.

Журнал входить до «Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 12 травня 2015 р. № 528).

Випуск № 10 наукового журналу Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки» рекомендовано до друку та до поширення через мережу Інтернет Вченурадио Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 1 від 30.08.2016).

Журнал реферується Українським реферативним журналом "Джерело" (засновники: Інститут проблем реєстрації інформації НАН України та Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського).

Головна редакційна колегія:

Черевко О.В., д.е.н. (головний редактор); Боечко Ф.Ф., член-кор. НАПН України, д.б.н., проф. (заступник головного редактора); Корновенко С.В., д.і.н., проф. (заступник головного редактора); Кирилюк Є.М., д.е.н., доц. (відповідальний секретар); Архипова С.П., к.пед.н., проф.; Біда О.А. д.пед.н., проф.; Гнезділова К.М., д.пед.н., доц.; Головня Б.П., д.т.н., доц.; Гусак А.М., д.ф.-м.н., проф.; Земзюліна Н.І., д.і.н., доц.; Жаботинська С.А., д.філол.н., проф.; Кузьмінський А.І., член-кор. НАПН України, д.пед.н., проф.; Кукурудза І.І., д.е.н., проф.; Лизогуб В.С., д.б.н., проф.; Ляшенко Ю.О., д.ф.-м.н., доц.; Марченко О.В., д.філос.н., проф.; Масленко В.В., д.і.н., проф.; Мігус І.П., д.е.н.. проф.; Мінаєв Б.П., д.х.н., проф.; Морозов А.Г., д.і.н., проф.; Перехрест О.Г., д.і.н., проф.; Поліщук В.Т., д.філол.н., проф.; Савченко О.П., д.пед.н., проф.; Селіванова О.О., д.філол.н., проф.; Чабан А.Ю., д.і.н., проф.; Шпак В.П., д.пед.н., проф.

Редакційна колегія серії:

Гнезділова К.М., д.пед.н., доц. (відповідальний редактор напряму "Методика навчання"); Сердюк З.О., к.пед.н., доц. (відповідальний секретар напряму "Методика навчання"); Шпак В.П., д.пед.н., проф. (відповідальний редактор напряму "Управління освітою"); Михальчук О.О., к.пед.н., доц. (відповідальний секретар напряму "Управління освітою"); Біда О.А., д.пед.н., проф. (відповідальний редактор напряму "Теорія та історія педагогіки"); Кучай Т.П., к.пед.н., доц. (відповідальний секретар напряму "Теорія та історія педагогіки"); Архипова С.П., к.пед.н., проф. (відповідальний редактор напряму "Соціальна педагогіка"); Майборода Г.Я., к.пед.н., доц. (відповідальний секретар напряму "Соціальна педагогіка"); Данилюк С.С., д.пед.н., проф. (відповідальний редактор напряму "Професійна освіта"); Лодатко С.О., д.пед.н., проф. (відповідальний секретар напряму "Професійна освіта"); Акуленко І.А., д.пед.н., проф.; Бурда М.І., д.пед.н., проф., академік НАПН України; Вовк О.І., д.пед.н., доц.; Грабовий А.К., к.пед.н., доц.; Градовський А.В., д.пед.н., проф.; Гриценко В.Г., к.пед.н., доц.; Десятов Т.М., д.пед.н., проф.; Дімітрова Каменова, проф. (Болгарія); Євтух М.Б., д.пед.н., проф., академік НАПН України; Капська А.Й., д.пед.н., проф.; Кондрашова Л.В., д.пед.н., проф.; Король В.М., к.пед.н., проф.; Крилова Т.В., д.пед.н., проф.; Кузьмінський А.І., член-кор. НАПН України, д.пед.н., проф.; Мельников О.І., д.пед.н., проф. (Білорусь); Мітушев В.Б., доктор, проф. (Болгарія); Ничкало Н.Г., д.пед.н., проф., академік НАПН України; Остапенко Н.М., д.пед.н., проф.; Савченко О.П., д.пед.н., проф.; Семеріков С.О., д.пед.н., проф.; Симоненко Т.В., д.пед.н., проф.

Адреса редакційної колегії:

18000, Черкаси, бульвар Шевченка, 81,
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького,
кафедра педагогіки вищої школи і освітнього менеджменту. Тел. (0472) 33-10-96
web-сайт: <http://ped-ejournal.cdu.edu.ua>.
e-mail: (lodatko@gmail.com)

KORCHEVSKY Dmitry,

Candidate of Physical and Mathematical Sciences,
The head of computer Academy "Step"
e-mail: marusynetsm@ukr.net

THE FEATURES OF VOCATIONAL TRAINING FORMATION OF THE CONTENT OF THE EXPERTS IN COMPUTER GRAPHICS AND DESIGN

Abstract. The basics of formation and development of vocational training of future professionals are considered in the article. The features of the content of vocational training specialists in computer graphics and design have been singled out.

Objectives. The experts in computer graphics and design have both technical and artistic education; the scientific basis of their activity is engineering components as a means of creating designer goods or media products. This is a fundamental difference of training in KHiD from a purely technical or purely artistic education. The above suggesting that individuals with high artistic skills, ability to visualize in recent years have the opportunity to mastering innovative IT tools in educational institutions in the respective departments. The purpose of the paper is to prove the theoretical foundations of professional training in computer graphics and design.

Results. The main professional qualities of specialists KHiD include: a high level of basic knowledge, subordination educational paradigm of society, professional activities, interdisciplinarity. That is why the curriculum of training in KHiD should provide high quality education and be complemented by interdisciplinary and intersectional programs. The priority directions of professional education include integrative processes, including integration of content training institutions of different levels of accreditation, research institutions and enterprises to provide professional mobility of graduates in the labor market; integration of science and education; integration of knowledge and skills, methods, forms and means of training and education.

Novelty. The content of vocational training of future specialists in computer graphics and design was first presented as a complete integrated system.

Conclusions. The content of training of future specialists in computer graphics and design study at the university is regarded as a separate complex hierarchical system with its own vertical and horizontal. Vertical delivers content subjects, horizontal - the content of training courses and terms. In turn, the subjects are the part of the training courses as elements of the lower level, which are components of narrow horizontal and logical relationships within each discipline and between disciplines (interdisciplinary connections).

Key words: computer hardware; design; the vocational training; information technology; especially the content of training.

Одержано редакцією 10.08.2016
Прийнято до публікації 14.08.2016

УДК 37.8.81

КУЧАЙ Тетяна Петрівна,

доктор педагогічних наук, доцент;

КУЧАЙ Олександр Володимирович,

доктор педагогічних наук,

e-mail: tetyanna@ukr.net

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ВНЗ

У статті розглядається формування мовленнєвих компетентностей майбутніх фахівців у ВНЗ. Реалізація методики формування професійної комунікативної компетентності студентів, майбутніх учителів української мови передбачає знання нових професійних термінів, передусім лінгводидактичних та використання системи засобів при вивчені мовознавчих, лінгво-методичних дисциплін.

Ключові слова: мовленнєві компетентності; майбутні фахівці; освіта; вищі навчальні заклади.

Постановка проблеми. Здійснювана в сучасній освіті перебудова у зв'язку із вимогами Болонського процесу висуває нові завдання до структури, організації та результатів навчання і виховання сучасної молоді. Метою навчального процесу у вищому навчальному закладі декларується особистісне зростання майбутнього фахівця. Особистість, незалежно від виду професійної діяльності, повинна характеризуватись достатнім рівнем мовленнєвого розвитку, котрий визначає загальний рівень розвитку свідомості і самосвідомості, когнітивних процесів і, найголовніше, обумовлює успішність в опануванні фаховими знаннями.

Аналіз останніх публікацій. значної уваги приділяють дослідженням мовленнєвої компетентності у професійній діяльності такі науковці, зокрема Н.Б. Завіниченко, Л.В. Любчак, С.С. Макаренко, О.І. Нещерет, Ю.А. Паскевська, І.О. Тяллева, Н.Ф. Шевченко, Н.М. Шацька.

Виклад основного матеріалу. Мовленнєва компетентність визначає потенційні можливості суб'єкта у створенні висловлювання, у здійсненні мовленнєвої діяльності. У структурі мовленнєвої компетентності відбувається засвоєння знання і перетворення їх на вивідне знання, а у структурі мовленнєвої діяльності - їх застосування. І між цими двома функціональними структурами існують тісний взаємозв'язок і взаємоплив, проте немає тотожності. Знання мовних одиниць та правил їх поєднання у висловлювання не визначають цілком успішності у здійсненні мовленнєвої діяльності та її оптимальних результатів. Таким чином, мовленнєва компетентність (як потенційне знання) та мовленнєва діяльність (як реалізація інтенцій із застосуванням знання) розглядаються умовно окремими структурами мовленнєвої організації суб'єкта [1].

Аналізуючи сучасну теорію і практику мовленнєвої підготовки майбутніх учителів, можна стверджувати, що ще недостатньо вивчено та розроблено теоретичні засади формування у студентів мовленнєвої компетентності.

Існує нагальна потреба опрацювання і поширення результатів відповідних досліджень і досвіду з цього напрямку в університетській освіті, об'єктивної оцінки пропонованих технологій навчання і вивчення можливих шляхів удосконалення якості професійної мовленнєвої підготовки випускників вищої школи.

Закономірно, що в цій ситуації необхідним є пошук нових рішень у царині професійної мовленнєвої культури майбутнього вчителя, удосконалення механізмів, які регулюють якість його мовленнєвої діяльності.

До причин, що визначають актуальність зазначеної проблеми, слід віднести й соціальну ситуацію, зокрема, в загальноосвітній школі, де мовлення стає одним із найбільш мобільних чинників, спроможних впливати на учня.

А це спонукає до створення і реалізації науково обґрунтованої педагогічної системи, яка дає можливість забезпечити переведення існуючої загальнопедагогічної системи у якісно новий стан, оптимізувати зміст організації й управління процесом формування професійного мовлення [2].

До мовленнєвих компетенцій, належать:

- знання базових мовленнєвознавчих понять;
- здатність адекватно сприймати, розуміти, оцінювати і відтворювати почуте чи прочитане;
- здатність до мовленнєвої творчості;
- здатність планувати, готовати майбутнє висловлювання в різних жанрах, виступати з повідомленням;
- здатність реалізовувати задум у процесі мовленнєвої діяльності;
- здатність до асоціативної мовленнєво-мислительної діяльності;
- уміння аудіювання, читання, говоріння, письма;
- гнучке вміння використовувати засоби рідної мови залежно від типу, стилю мовлення;

- навички красномовства;
- уміння редагувати власне та чуже мовлення;
- здатність до контролю та самоконтролю результатів мовленнєвої діяльності [3].

Для виховання такої особистості потрібні відповідні педагогічні умови для організації навчання мови на комунікативно-діяльнісній основі. Це потребує належної підготовки фахівця його високої комунікативної компетентності, що включає:

- орієнтованість у різноманітних ситуаціях спілкування, яка базується на знаннях про навколошній світ і життєвому досвіді індивіда;
- спроможність ефективно взаємодіяти з оточенням завдяки розумінню себе й інших при постійній видозміні психічних станів, міжособистісних відносин і умов соціального середовища;
- уміння будувати висловлювання в різних стилях, типах і жанрах мовлення;
- володіння на високому рівні мовною та предметною компетенцією;
- знання дидактичної та лінгвістичної, комунікативної термінології;
- внутрішні засоби регуляції комунікативних дій на виявлення і виправлення помилок різних типів у чужому мовленні;
- внутрішні ресурси, необхідні для побудови ефективної комунікативної дії у визначеному колі ситуацій міжособистісної взаємодії;
- здійснення навчальної комунікації за допомогою мовних засобів, які не уможливлюють реалізацію естетичної функції мови: презентують красу та багатство мови, її виразність, точність, логічність, доречність, акцентність;
- уміння здійснювати різні види аналізу текстів усіх стилів, продукувати навчальний і власний текст.

Реалізація методики формування професійної комунікативної компетентності студентів, майбутніх учителів української мови передбачає знання нових професійних термінів, передусім лінгводидактичних та використання системи засобів при вивченні мовознавчих, лінгво-методичних дисциплін, а саме: введення у навчальні плани лінгвістичних і лінгводидактичних дисциплін комунікативно-діяльнісного спрямування, мовно комунікативна направленість навчальних програм, навчально-методичних комплексів, навчальних посібників, добір системи вправ і завдань комунікативно-діяльнісного навантаження.

Висновки. В умовах Європейської інтеграції нинішня система освіти досягти такої мети може тільки внаслідок спрямування навчального процесу на формування комунікативної компетентності кожного студента, майбутнього вчителя, який передасть свої знання і вміння своїм учням, прийдешнім поколінням [4].

Список використаної літератури

1. Орап М.О. Мовленнєва компетентність і мовленнєва діяльність сучасної молоді [Електронний ресурс] / М.О. Орап // Український науковий журнал «ОСВІТА РЕГІОНУ». – Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/183>.
2. Формування мовленнєвої компетенції викладача ВНЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jvernyuk.blogspot.com/>
3. Причина Ю.В. Формування мовленнєвих компетенцій у студентів ВНЗ немовного профілю [Електронний ресурс] / Ю.В. Причина, Г.О. Руденко. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/>
4. Мамчур Л. Формування комунікативної компетентності майбутнього вчителя початкових класів в умовах ВНЗ / Л. Мамчур // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2010. – № 2. – С. 99–105.

References

1. Orap, M.O. (2016) Speech competence and speech activity of modern youth. *Ukrainian Journal «EDUCATION OF REGION»*. Retrieved 18 October 2016, from <http://social-science.com.ua/article/183>.
2. Formation of speech competence of the teacher of high school. (2016). Retrieved 18 October 2016, <http://jvernyuk.blogspot.com/>.
3. Prychyna, U.V., Rudenko, G.O. (2016). Formation of speech competence in non-language profile of university students. Retrieved 18 October 2016, <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/>.
4. Mamchur, L. (2010). Formation of communicative competence of future primary school teacher in the conditions of university. *Problems of modern teacher*. 2, 99–105.

KUCHAI Tetiana,

doctor of pedagogical sciences, associate professor

KUCHAI Alexander,

doctor of pedagogical sciences

e-mail: tetyanna@ukr.net

FORMATION OF SPEECH COMPETENCE OF EXPERTS IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

Abstract. In the article the formation of professional competencies of future professionals in the universities. Implementation methods of forming professional communicative competence of students, future teachers of Ukrainian language involves knowledge of professional terms, especially linguodidactic and use of tools in the study of linguistic, linguistic-methodological disciplines.

Speech competence determines the potential of the subject to create statements in the implementation of speech activity. The structure of speech competence is the assimilation of knowledge and transform them into knowledge-outs, and the structure of the speech - their application. And between these two functional structures are close relationship and mutual influence, but no identity. Knowledge of language units and the rules of their combination in expression not quite define success in the implementation of speaking and its optimal results. Thus, language competence (as a potential knowledge) and speech activity (as implementation intentions with the use of knowledge) conventionally considered separate entities the subject of speech

In terms of the European integration of the current education system can achieve this goal only by directing the learning process for the formation of communicative competence of each student, future teacher who transmit their knowledge and skills to their students, future generations.

Key words: spoken competence; future experts; education; higher education.

Одержано редакцію 14.07.2016

Прийнято до публікації 24.07.2016

УДК 378.014.62-057.875

КУЧЕРЯВИЙ Андрій Олександрович,

доктор педагогічних наук, доцент,

головний науковий співробітник науково-дослідного

управління проблем розвитку військової освіти та науки

центру воєнно-стратегічних досліджень Національного

університету оборони України імені Івана Черняховського,

e-mail: ankuchalex@gmail.com

НОРМАТИВНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ САМОСТІЙНОЮ НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ

На самостійну навчальну діяльність студентів припадає значна частина їхнього навчального навантаження. Це зумовлено постійним зростанням обсягів навчальної інформації та оновленням змісту навчальних дисциплін. Такі обставини призводять до все більшого використання інформаційних технологій у навчанні. З низки причин традиційна система управління навчальним процесом не готова до їх широкого застосування, що зумовлює проблему, яка розглядається в цій статті. Питання дослідження розглянуті на загальнодержавному рівні та рівнях управління ВНЗ і кафедри. Зокрема ті, що потребують нормативного розв'язання на державному рівні, визначені: визнання управління самостійною роботою студентів безпосереднім складником педагогічної діяльності й забезпечення авторських прав викладачів. Також на цьому рівні можуть розв'язуватися питання централізованого впровадження електронних навчальних платформ і сертифікованих інформаційних баз. До компетентності керівників вищих навчальних закладів віднесені такі питання: забезпечення роботи навчальних сайтів і електронних бібліотек, управління добором навчальних матеріалів, їх розміщенням на електронних ресурсах, подальшим використанням

УДК 37.38.781

КУЧАЙ Тетяна Петрівна,

доктор педагогічних наук, доцент,
e-mail: tetyanna@ukr.net

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ У ВНЗ

У статті розглядається музична освіта у ВНЗ та управління її якістю. Управління навчальним процесом у вищій педагогічній школі за нових соціально-економічних умов має важливе теоретико-методологічне та науково-практичне значення. Концептуальне осмислення психолого-педагогічних основ управління підготовкою вчителя створює передумови для поліпшення педагогічної освіти на сучасному етапі.

Ключові слова: музична освіта; управління; вищі навчальні заклади.

Постановка проблеми. Освіта є одним з найважливіших засобів збереження і передачі від покоління до покоління, від учителя до учня накопичених знань, практичних умінь і навичок, соціального досвіду, підготовки молоді до активного життя, основною передумовою подальшого розвитку цивілізації, нових досягнень в усіх сферах людського буття, у тому числі і в музичному мистецтві [1; 2].

Реалізація сучасних завдань музичної освіти підростаючого покоління залежить від рівня загальнокультурного й художнього розвитку вчителів музики. У даний час підготовку останніх, поряд з музичними факультетами, здійснюють факультети початкового навчання, випускники яких мають забезпечувати навчання й виховання учнів молодших класів з усього циклу дисциплін і, крім того, – достатньо кваліфіковано проводити уроки музики [3].

Аналіз останніх публікацій. Широко розглядали у своїх працях підготовку фахівців музичної культури та виховання, такі науковці, як Б. Асаф'єв, О. Апраксіна, Н. Ветлугіна, С. Горбенко, Н. Гуральник, В. Закутський, Д. Кабалевський, І. Лаптев, М. Леонтович, О. Михайличенко, В. Мішchedченко, В. Попов, О. Ростовський, К. Стеценко, П. Халабузарь, В. Черкасов, В. Шацькі та ін.

Виклад основного матеріалу. Багаторічний досвід і дослідження показали, що музика впливає і на психіку, і на фізіологію людини, вона може надавати заспокійливу і збудливу дію, викликати позитивні і негативні емоції. Саме тому, при всій різноманітності напрямів роботи сучасної освіти з великою наполегливістю затверджується теза про важливість музичного виховання всіх дітей без винятку, про її значення для розвитку загальних психічних властивостей (мислення, уявлення, уваги, пам'яті, волі), для виховання емоційної, душевної чуттєвості, морально-естетичних потреб, ідеалів, тобто для формування всебічно розвиненої, гуманної особистості [4].

Музика супроводжує людину все життя. Дитина знайомиться з музикою вже в самому ранньому дитинстві, коли мати співає йому колискову, в дитячому садку, в ляльковому театрі, слухаючи дитячі пісеньки [5].

Сучасні соціально-економічні умови дещо негативно впливають на рівень життя більшості громадян, зокрема педагогів. Це призвело до збільшення кількості малозахищених громадян. Завдання сучасного педагога полягає у тому, щоб допомогти дитині активно соціалізуватись, зайняти певну життєву позицію. Педагог, який за роки навчання у ВНЗ зумів успішно адаптуватися до майбутньої професії, може створити належні психолого-педагогічні й організаційно-методичні умови для творчої самореалізації своїх вихованців.

З цього випливає необхідність у постійному поновленні фахових знань, умінь і навичок сучасного педагога, неперервності його професійної освіти. Неперервність навчання повинна полягати в тому, щоб дати можливість людині осмислювати на кожному етапі своєї життєдіяльності власний професійний досвід у загальному контексті реальної соціокультурної ситуації й оцінювати його відповідно до різних ролей, які вона відіграє в суспільстві [6].

Розвиток і функціонування освіти як відкритої, динамічної соціально-педагогічної системи потребує створення ефективної системи управління, яка має досить складний і розгалужений характер. Це вимагає розгляду певних методологічних зasad створення

системи управління системою вищої освіти, в тому числі освітніми ресурсами вищих навчальних закладів України. В організації цього процесу особливої уваги набуває розгляд питань громадсько-державного управління освітніми ресурсами вищої школи України [7].

Демократизація суспільства зумовлює розроблення демократичного механізму управління в педагогічних навчальних закладах на засадах гуманізації та гуманітаризації, що веде до розвитку їх самостійності. Водночас процес демократизації нерозривно пов'язаний із зростанням самосвідомості, політичної культури й активності людей. Соціокультурні фактори значною мірою також визначають зміст підготовки вчителя. Це зумовлює необхідність формування національної самосвідомості майбутніх педагогів на основі ґрунтовного вивчення історії України та її місця у світовому історичному поступі, пізнання національних традицій і усвідомлення культурної самобутності свого народу, підвищення мовленнєвої культури щодо своїх рідномовних обов'язків і утвердження в освітньому просторі української мови як державної тощо.

Загострення Глобальних економічних проблем нагально ставить на порядок денний необхідність формування екологічної культури майбутніх вихователів, опанування природоохоронною та рекреаційною діяльністю, розвитку навичок творчого використання дозвілля й дотримання здорового способу життя.

В умовах гуманізації та демократизації всього суспільного життя посилюється роль психологочної культури спеціаліста з вищою освітою. Це зумовлює, зокрема, завдання формування у студентів – майбутніх педагогів комунікативних умінь, здатності спілкуватися з дітьми на основі принципів взаєморозуміння та взаємоповаги, готовності конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації, що виникають у педагогічній взаємодії.

Організаційно-педагогічною основою управління процесом підготовки вчителя є сукупність мети, завдань, принципів, функцій, методів, які ми розглядаємо на трьох рівнях: різноступенева педагогічна освіта в Україні, педагогічний навчальний заклад і педагогічний процес у вищій педагогічній школі. Такий підхід, на наш погляд, дає змогу прогнозувати перспективи розвитку педагогічних навчальних закладів, поліпшувати матеріально-технічне та правове їх функціонування, сприяти вдосконаленню науково-методичної роботи, розробляти шляхи вдосконалення підготовки й перепідготовки педагогічних кадрів, а також організувати ефективну профорієнтаційну роботу з обдарованими випускниками шкіл і здійснити на належному рівні прийом абитурієнтів до педагогічних навчальних закладів.

Управління навчальним процесом у вищій педагогічній школі за нових соціально-економічних умов має важливе теоретико-методологічне та науково-практичне значення. Концептуальне осмислення психолого-педагогічних основ управління підготовкою вчителя створює передумови для поліпшення педагогічної освіти на сучасному етапі [8].

Висновки. Підготовка кваліфікованих спеціалістів нового покоління – це стратегічний напрям розвитку сфери вищої професійної освіти, який передбачає створення в освітніх закладах системи управління практичною підготовкою студентів, що задовільнятиме запити споживачів освітніх послуг. Актуальність і значущість саме управлінського аспекту практичної підготовки майбутніх педагогів зумовлені розривом між вимогами ринку праці на конкурентоспроможного фахівця та результатами освітньої діяльності вищих навчальних закладів щодо сформованості навичок практичної роботи студентів за обраним напрямом або спеціальністю, знання сучасних технологій та засобів навчально-виховної роботи.

Список використаної літератури

1. Ільменко, О.О. Методологічні проблеми професійної і музичної освіти / О.О. Ільменко, Я.В. Сверлюк. – Рівне: Перспектива, 2004. – 200 с.
2. Сегеда Н.А. Професійний розвиток викладача музичного мистецтва: історія, методологія, теорія : [монографія] / Н.А. Сегеда. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. – 273 с.
3. Мішchedченко В.В. Музично-виконавська підготовка майбутнього вчителя початкових класів в умовах університетської освіти / В.В. Мішchedченко // Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Збірник науково-методичний статей / Упор. О.Я. Ростовський. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 5–70.

4. Из истории музыкального воспитания: Хрестоматия / Сост. О.А. Апраксина. – М.: Просвещение, 1990. – 207 с.
5. Верхолаз Р.А. Некоторые вопросы музыкально-педагогической подготовки учителя / Р.А. Верхолаз. – Одесса 1960. – 44 с.
6. Галус О. М. Педагогічне управління адаптацією майбутніх учителів у системі ступеневої освіти: автореф. дис. ... д-ра пед. наук / О.М. Галус . – К.: Б.в., 2009. – 44 с.
7. Фадеев В.І. Структура і функції системи управління освітніми ресурсами вищої освіти України / В.І. Фадеев // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2013. – №5(31). – С. 378–385.
8. Dave R.H. Lifelong Education and School Curriculum. Hamburg, Unesco Institute for Education. – 1973. – P. 30.

References

1. Ilmenko, O.O., Sverlyuk Ya.V. (2004) *Methodological problems of professional and musical education*. Rivne: Perspective.
2. Szegeda, N.A. (2011). *Professional development of the teacher of music: history, methodology, theory*: [monograph]. Kyiv: NPU Dragomanov.
3. Mishedchenko, V.V. (2004). Music and performing training of future elementary school teacher in terms of university education. *Problems of music pedagogy: Collection of scientific methodological articles*. Nizhyn: NDU, 65–70.
4. From the history of musical education: Reader (1990). In O.A. Apraksin (Ed.). Moscow: Education.
5. Verholaz, R.A. (1960). *Some questions musical and pedagogical training of teachers*. Odessa.
6. Halus, A.M. (2009). Pedagogical adaptation management of future teachers in the system level education/ (Doctor of Science dissertation). Thesis. Kyiv.
7. Fadeev, V.I. (2013). Structure and function of educational resources management system of higher education Ukraine. *Teaching science: theory, history, innovative technologies*. 5(31). 378-385.
8. Dave, R.H. (1973). *Lifelong Education and School Curriculum*. Hamburg, Unesco Institute for Education. 30.

KUCHAI Tetiana,

doctor of pedagogical sciences, associate professor,

e-mail: tetyanna@ukr.net

QUALITY CONTROL MUSICAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

Abstract. The article deals with music education institutions in management and its quality. Management of educational process in higher educational school for new social and economic conditions has important theoretical and methodological and scientific and practical importance. Conceptual understanding of psychological and pedagogical foundations of management training teacher creates conditions for the improvement of teacher education today.

Training of specialists of the new generation – a strategic direction of development of higher education, which involves the creation of educational institutions management practical training of students will meet the demands of consumers of educational services. The relevance and importance is the management aspect of the practical training of future teachers due to the gap between the requirements of the labor market on a competitive professional and educational results of higher education institutions for formation of practical skills of students in the selected direction or specialty, knowledge of modern technologies and educational work.

Management of educational process in higher educational school for new social and economic conditions has important theoretical and methodological and scientific and practical importance. Conceptual understanding of psychological and pedagogical foundations of management training teacher creates conditions for the improvement of teacher education at the present stage.

Key words: music education; government; higher education institutions.

Одержано редакцію 14.08.2016
Прийнято до публікації 18.08.2016